

mountainbook

GÓRY POLSKI

60 NAJPIĘKNIEJSZYCH
SZLAKÓW NA WEEKEND

Bezdroza

ERGO
HESTIA

Teksty: Dariusz Jędrzejewski

Redaktor prowadzący: Paweł Sondej

Redakcja: Izabela Sieranc

Korekta: Mariusz Miodek

Koordynacja techniczna: Katarzyna Leja

Skład: DAKA – Studio Graficzne

Opracowanie map tras: Rafał Bletek

Opracowanie profilów tras: Jan Leja

Opracowanie mapy okładkowej: Krzysztof Trojan

Źródło danych kartograficznych: OSM (www.openstreetmap.org)

Zdjęcie na okładce: materiały graficzne zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock Images LLC

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz Helion SA dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz Helion SA nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion SA

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?begop1>

Mozesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzje.

Wydanie I

ISBN: 978-83-283-6973-3

Copyright © Helion SA, 2020

• Kup książkę • Poleć książkę • Oceń książkę	• Księgarnia internetowa • Lubie to! • Nasza społeczność

Spis treści

O przewodniku	7
SUDETY	13
Informacje krajoznawcze	14
Wokół Kotliny Jeleniogórskiej	17
O regionie.....	18
▲ 1 Spacer Wysokim Grzbietem	29
▲ 2 Na Halę Izerską	33
▲ 3 Na Zwalisko i Wysoki Kamień	37
▲ 4 Spacer po Szklarskiej Porębie.....	41
▲ 5 Szrenica i Wodospad Kamieńczyka	48
▲ 6 Do Śnieżnych Kotłów	52
▲ 7 Spacer po Karpaczu	57
▲ 8 Nad Mały Staw	62
▲ 9 Pielgrzymy i Słonecznik	67
▲ 10 Na Śnieżkę	71
▲ 11 Na Sokolik i Krzyżną Górę	75
▲ 12 Na Starościńskie Skały	79
Sudety Środkowe	83
O regionie.....	84
▲ 13 Na Trójgarb.....	92
▲ 14 Na Borową.....	96

▲ ¹⁵ Wokół Sokołowska.....	100
▲ ¹⁶ Na Wielką Sowę.....	105
Wokół Kotliny Kłodzkiej	109
O regionie.....	110
▲ ¹⁷ Do Błędnych Skał.....	117
▲ ¹⁸ Na Szczeliniec Wielki.....	121
▲ ¹⁹ Do Skalnych Grzybów	124
▲ ²⁰ Na Czarną Górę i Żmijowiec	128
▲ ²¹ Na Śnieżnik.....	132
KARPATY	135
Informacje krajoznawcze	136
Beskidy: Śląski, Żywiecki i Mały	139
O regionie.....	140
▲ ²² Na Baranią Górę.....	152
▲ ²³ Wokół Szczyrku	159
▲ ²⁴ Pasmem Stożka i Czantorii	165
▲ ²⁵ Na Wielką Raczę i Przegibek	169
▲ ²⁶ Na Rycerzową	174
▲ ²⁷ Na Rysiankę	177
▲ ²⁸ Na Pilsko	182
▲ ²⁹ Na Babią Górę	187
▲ ³⁰ Na Magurkę Wilkowicką	191
▲ ³¹ Na Leskowiec	195
Beskidy: Makowski i Wyspowy, Gorce	199
O regionie.....	200
▲ ³² Na Lubomira i Łysinę.....	208
▲ ³³ Na Luboń Wielki.....	212

▲ ³⁴ Na Mogielicę	215
▲ ³⁵ Na Turbacz.....	219
▲ ³⁶ Na Kudłoń.....	225
Beskid Sądecki i Pieniny	231
O regionie.....	232
▲ ³⁷ Na Radziejową	239
▲ ³⁸ Nad Wierchomlą	245
▲ ³⁹ Na Halę Łabowską	247
▲ ⁴⁰ Na Trzy Korony	253
▲ ⁴¹ Na Sokolicę	257
▲ ⁴² Łąkami Małych Pienin	261
▲ ⁴³ Na Wysoką	264
Beskid Niski	269
O regionie.....	270
▲ ⁴⁴ Na Kozie Żebro	277
▲ ⁴⁵ Na Kornuty.....	281
▲ ⁴⁶ Trzy doliny	284
Bieszczady	289
O regionie.....	290
▲ ⁴⁷ Na Połoninę Wetlińską.....	297
▲ ⁴⁸ Na Smerek.....	300
▲ ⁴⁹ Na Tarnicę	303
▲ ⁵⁰ Na Wielką Rawkę i Połoninę Caryńską.....	307
Tatry	311
O regionie.....	312
▲ ⁵¹ Spacer na Nosal	324
▲ ⁵² Na Przystop Miętusi	327
▲ ⁵³ Na Gęsią Szyję.....	332

▲ ⁵⁴ Dwie doliny.....	336
▲ ⁵⁵ Na Starorobociański Wierch.....	343
▲ ⁵⁶ Wokół Giewontu	347
▲ ⁵⁷ Wzdłuż Czerwonych Wierchów	353
▲ ⁵⁸ Wokół Doliny Gąsienicowej.....	359
▲ ⁵⁹ Do Doliny Pięciu Stawów Polskich.....	363
▲ ⁶⁰ Na Rysy ze Słowacji	369
Indeks	376

Spis map

Góry Izerskie	28
Karkonosze.....	46–47
Rudawy Janowickie	74
Sudety Środkowe.....	90–91
Góry Stołowe	116
Masyw Śnieżnika	127
Beskid Śląski, Beskid Żywiecki.....	148–149
Beskid Żywiecki, Beskid Mały.....	150–151
Beskid Makowski, Beskid Wyspowy, Gorce	206–207
Beskid Sądecki.....	238
Pieniny.....	252
Beskid Niski.....	276
Bieszczady.....	296
Tatry.....	322–323

Pielgrzymy i Słonecznik

↔ 12 km typ:

Dziki Wodospad przy wyciągu na Kopę
w Karpaczu Górnym • Polana •
Pielgrzymy • Słonecznik • Równia pod
Śnieżką • Strzecha Akademicka •
Dziki Wodospad przy wyciągu na Kopę
w Karpaczu Górnym

712 m

4 godz. 30 min

średnia

s. 46–47

To wycieczka ciekawa nawet dla małych adeptów turystyki górskiej. Na trasie jest jedno znaczne podejście, które pokonuje się wąską ścieżką, przecinającą łąny koso-

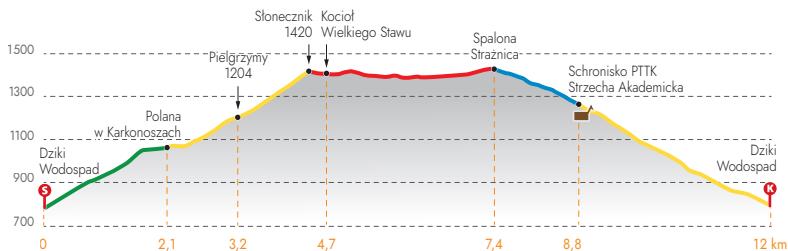
drzewiny. To odcinek od Pielgrzymów do Słonecznika. Trzeba uważać nie tylko na stromizny i wystające kamienie, ale również na turystów idących z naprzeciwka. Warto w sezonie urlopowym pokonać to podejście wcześniej rano, kiedy jeszcze nie będzie na szlaku zbyt wielu schodzących.

DOJAZD Samochód można zostawić na parkingu przy ul. Olimpijskiej. Podróżujący autobusem wysiądą na przystanku Karpacz Pegaz i dojdą do początku wycieczki ulicami Karkonoską i Strażacką za znakami szlaków żółtego i zielonego.

Dziki Wodospad

START s. 60.

 Dochodzimy od Dzikiego Wodospadu ul. Strażacką do pobliskiego węzła szlaków Łomnickie Rozdroże, gdzie zielony szlak

skręca z ulicy w lewo na kamienną ścieżkę. Zaczyna się strome podejście Drogą Bronisława Czecha, wygodnym górskim traktem przez las.

Droga Bronisława Czecha, Skalna Brama

🕒 **45 min** To wygodny szlak w dolinie Płąsawy, częściowo wyłożony płytami kamiennymi. Ze szlaku rozciągają się widoki na Czarny Grzbiet i Śnieżkę. Z brzegu doliny w pewnym miejscu odsłaniają się widoki na Skalną Bramę, przełomowy odcinek Płąsawy, gdzie potok przebija się przez granitową skałę.

🚰 Zielony szlak prowadzi brzegiem doliny, oddalając się i przybliżając do niej.

Polana ▲ 1050 m n.p.m.

🕒 **1 godz. 5 min** Zob. s. 63.

🚰 To ważny węzeł szlaków turystycznych i koniec wędrowki zielonym szlakiem oraz rozpoczęcie kolejnego etapu żółtym, który przecina lekkim podejściem Polanę. W pewnej odległości w górnej części łąki widoczne są **Kotki** (1090 m n.p.m.), niewielka grupa skałek. Pomiędzy szlakiem a grupą skalną leży podmokła łąka, na której rosną chronione gatunki roślin. Dalej ścieżka szlaku prowadzi podejściem przez las.

Pielgrzymy

▲ 1204 m n.p.m.

🕒 **1 godz. 40 min** To największy zespół skał w Karkonoszach. Składa się z trzech potężnych skupisk skalnych o charakterystycznej rzeźbie przypominającej postacie

ludzkie; najwyższa grupa ma 25 m wysokości. Można tu podziwiać różne formy wietrzenia granitu. Szczególnie ciekawe są kociołki wietrzeniowe (regularne okrągłe zagłębienia przypominające misy) oraz kapelusze, jakby osobne skały osadzone na wierzchołkach skalnych baszt.

🚰 Od Pielgrzymów rozpoczyna się opisane na samym początku strome podejście stokami Smogorni. Wędrowkę utrudniają grube gałęzie kosodrzewiny zachodzące na ścieżkę, kamienie, a także kałuże i grząskie podłoże.

Słonecznik

▲ 1420 m n.p.m.

🕒 **2 godz. 25 min** Grupa skalna o wysokości 12 m leży w podszczytowej części Smogorni (przez wierzchołek nie biegnie żaden szlak). Nazwę nadali skałe mieszkańcy podkarkonoskich wsi Podgórzyn, Przesieka i Borowice, którzy określali porę dnia, odnosząc się do położenia słońca w stosunku do skały (w jęz. niem. nazywano ją Mittagstein – Skała Południa). Pielgrzymy i Słonecznik, który również przypomina idące po stoku postacie, są tematem jednej z karkonoskich legend. Mówi ona, że obie grupy przesuwały się nieznacznie ku sobie na spotkanie. Gdy do niego dojdzie, nastąpi koniec świata. Przy skałach stoi kamienna łąwa z żeliwnymi tablicami kamiennymi z okresu, gdy rozwojem ruchu turystycznego w tej części Karkonoszy kierowało niemieckie towarzystwo Riesengebirgsverein.

🚰 Obok skał znajduje się ważny węzeł szlaków. Kończymy wędrowkę żółtym szlakiem i wchodzimy na czerwony Główny Szlak Sudecki im. Orłowicza w kierunku schroniska Dom Śląski na Równi pod Śnieżką.

Kocioł Wielkiego Stawu

🕒 **2 godz. 35 min** Polodowcowy, wcięty w północne stoki Smogorni kocioł został ukształtowany w okresie ostatniego zlodowacenia. Spękane ściany i głazowiska pokrywają roślinność naskalna, trawy i koso-drzewina. Z punktów widokowych przy szlaku można zobaczyć leżący na dnie kotła **Wielki Staw** (1225 m n.p.m.), największe polodowcowe jezioro w Karkonoszach. Staw znajduje się na terenie obszaru ochrony ścisłej i jest niedostępny dla turystów.

⚡ Czerwony szlak prowadzi krawędzią kotła, skąd rozpościerają się wspaniałe widoki na taflę jeziora i jego otoczenie.

Kocioł Małego Stawu

🕒 **2 godz. 50 min** Chociaż jezioro na jego dnie jest mniejsze i płytsze od Wielkiego Stawu, to sam kocioł jest rozleglejszy, mocniej

wcięty w zbocza, a przez to i bardziej wyrzeźbiony. Oba kotły rozdziela szeroka skalna grzęda (zob. również s. 63). Ze szlaku na wierzchołwie można podziwiać wspaniałe widoki w kierunku dna kotła. To jedna z najpiękniejszych karkonoskich panoram na Lučniń horę, Śnieżkę i Mały Staw ze schroniskiem Samotnia oraz Strzechą Akademicką.

⚡ Szlak oddala się od krawędzi Kotła Małego Stawu i wchodzi na obszar Równi pod Śnieżką.

Równia pod Śnieżką

🕒 **3 godz. 10 min** To obszerny górski płaskowyż. Niemal równinny pejzaż urozmaicają łagodne kopuły Smogorni i położonych po czeskiej stronie granicy Lučniń hory i Studniční hory. Od drogi grzbietowej odchodzą żółty szlak w kierunku czeskiego schroniska Lučni bouda (można się spróbować na czeskie piwo – dojść w jedną stronę ok. 10 min).

▶ Pielgrzymy

Spalona Strażnica

▲ 1427 m n.p.m.

🕒 3 godz. 15 min Zob. s. 66.

🚩 Kończymy „czerwony” etap wycieczki, wchodzimy na niebieski szlak w kierunku Schroniska PTTK Strzecha Akademicka (zob. s. 65). Z węzła warto jednak podejść jeszcze kawałek czerwonym szlakiem – otworzy się ładny widok poprzez Równię pod Śnieżką na majestatyczny stożek szczytu Śnieżki, królowej Sudetów. Po powrocie wchodzimy na niebieski szlak, prowadzący wygodną szeroką brukowaną drogą w dół.

Strzecha Akademicka

🕒 3 godz. 35 min Zob. s. 65.

🚩 Po odpoczynku w schronisku warto wybrać się od węzła szlaków na 10-minutowy

spacer żółtym szlakiem przez Hałę Żłotówka w kierunku Białego Jaru. Dobrze widać to niebezpieczne miejsce ze ścieżki, którą biegnie szlak, trawersując stok. Miejsce słynie ze zlodowaciałej pokrywy śnieżnej utrzymującej się nawet latem w zagłębieniu terenu. W marcu 1968 r. zginęło tutaj 19 turystów przysypanych gigantyczną lawiną.

Po powrocie do schroniska rozpoczynamy ostatni etap wycieczki żółtym szlakiem, tym samym, który prowadził do Białego Jaru, ale w przeciwnym kierunku. Przecinamy hałę i wchodzimy do lasu. Szlak prowadzi wygodną utwardzoną górską drogą, którą kiedyś odbywały się zjazdy saniami rogatymi ze schroniska do Karpacza. Pamiątką po nich jest kamień przy drodze z płaskorzeźbą z 1925 r. przedstawiającą parę zjeżdżającą tym popularnym niegdyś w Karkonoszach środkiem transportu. Żółty szlak wychodzi na ul. Olimpijską w pobliżu dolnej stacji wyciągu na Kopę, gdzie kończy się wycieczka.

▶ Słonecznik

Na Rysiankę

↔ 16,7 km typ: ↻

węzeł szlaków przy wodospadzie
w centrum Sopotni Wielkiej • Kotarnica •
Romanka • Hala Rysianka • węzeł szlaków
przy wodospadzie w centrum Sopotni
Wielkiej

901 m

6 godz.

średnia

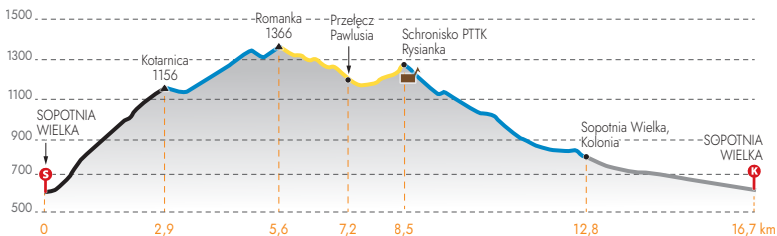

s. 150–151

Wycieczka jest piękna, choć w początkowych godzinach uciążliwa z powodu 650-metrowej różnicy wysokości pomiędzy najniższym

a najwyższym punktem na trasie. To podejście podzielone jest na dwa etapy. Pierwszy – dłuższy, ponadpółtoragodzinny kończy się na szczycie Kotarnicy, drugi – nieco łagodniejszy – to ok. godzinne wejście na wierzchołek Romanki. Rozdziela je krótki odcinek zejścia na obniżenie pomiędzy tymi dwiema kulminacjami. Warto jednak pokonać te trudności, aby zobaczyć jedno z najpiękniejszych widoków w Beskidzie Żywieckim i odwiedzić urokliwe schronisko na Hali Rysiance.

DOJAZD Turyści przyjeżdżający własnym samochodem mogą zaparkować obok mostu nad wodospadem w Sopotni. Dotarcie do miejsca rozpoczęcia i zakończenia wycieczki ułatwia też komunikacja autobusowa pomiędzy Żywcem i Sopotnią Wielką; wysiadamy na przystanku Sopotnia Wielka Wodospad (www.zywiec.powiat.pl/rozklad-jazdy,strona2).

Wodospad w Sopotni Wielkiej

START Największy wodospad w polskiej części Beskidów to 10-metrowy próg skalny na potoku Sopotnia Wielka w samym centrum wsi o tej samej nazwie. Aby zobaczyć kaskadę, trzeba zejść nad potok przy przyczółku mostu spinającego jego brzegi. Na skrzyżowaniu dróg nad wodospadem znajduje się węzeł szlaków turystycznych, skąd rozpoczynamy wycieczkę.

✚ Czarny szlak szybko opuszcza asfaltową drogę i skręca na stoki Kotarnicy. Długie, ponadpółtoragodzinne podejście jednym z grzbietów jest momentami

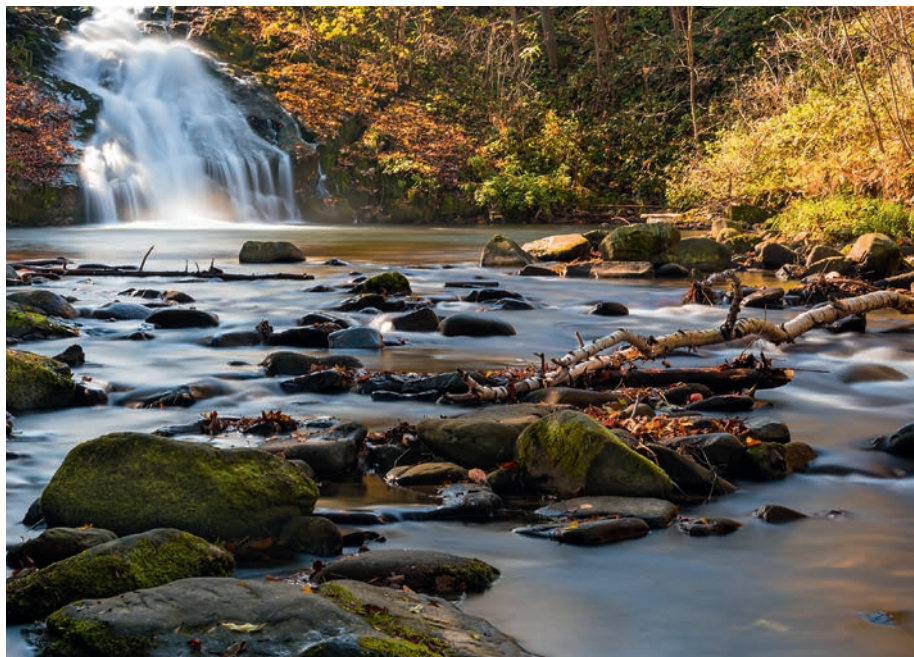
dość strome. Szlak wspina się przez las, ale wyżej wychodzi na rozległe wylesione obszary, skąd otwierają się widoki w kierunku Babiej Góry i Pilska.

Kotarnica ▲ 1156 m n.p.m.

🕒 **1 godz. 50 min** Spłaszczona kulminacja grzbietu Romanki była kiedyś całkowicie zalesiona. Inwazja szkodników i wrybęby lasu otworzyły ją częściowo na okolicę. Za jej najwyższym punktem znajduje się obniżenie grzbietowe – turystyczne rozdroże.

✚ Czarny szlak kończy się za szczytem Kotarnicy. Dalej wędrujemy niebieskim szlakiem, który dochodzi tutaj na grzbietową

► Wodospad w Sopotni Wielkiej

drogę z prawej strony od Sopotnia Małego. Krótki etap zejścia warto wykorzystać na wyrównanie oddechu, bo później czeka nas kolejne mozolne podejście. Niebieski szlak prowadzi przez las porastający grzbiet Romanki. Przecina zarastającą już Halę Majerkową, kiedyś rozległą łąkę wysokogórską na północno-wschodnich stokach szczytu Romanki. Jeszcze na podejściu wchodzimy na teren **rezerwatu Romanka**, który powstał dla ochrony wyjątkowo dużego w tej części Beskidów kompleksu borów górnoreglowych o naturalnym charakterze, rozciągających się wokół kulminacji Romanki powyżej 1150 m n.p.m.

Romanka ▲ 1366 m n.p.m.

🕒 **2 godz. 50 min** To wybitna kulminacja Beskidu Żywieckiego. Całkowicie zalesiony szczyt nie jest widokowy. Kompleks naturalnych lasów z jodłami, bukami i ponad 150-letnimi świerkami rekompensuje jednak brak panoram. Na szczycie znajduje się węzeł szlaków.

✚ Kończy się etap wycieczki niebieskim szlakiem. Wchodzimy na rozpoczynający się na szczycie żółty szlak. Dostyc łagodne zejście prowadzi początkowo przez las objęty rezerwatem. Po ok. 15 min drzewa rzadną i wychodzimy na otwarty na stronę wschodnią grzbiet **Martoszki** (1189 m n.p.m.), niewielką kulminację, a właściwie spłaszczony odcinek grzbietu Romanki.

Hala Łyśniowska

🕒 **3 godz. 10 min** Duża i piękna łąka wysokogórska leży pod Martoszką, widać z niej wspaniałą panoramę Pilską, grzbietu granicz-

ATRAKcje NA RYSIANKĘ

Czerwonym szlakiem spod schroniska dojdziemy na dolną część Hali Rysianki do rezerwatu przyrody Pod Rysianką. Utworzono go, aby chronić dwustuletni drzewostan regla dolnego złożony z jodeł, buków, jaworów i świerków. Las porasta północne stoki Trzech Kopców w źródłiskowym odcinku potoku Sopotnia Wielka. Po drodze mijamy węzeł z odejściem czarnego szlaku do Złotej Huty. Obok niego po prawej stronie jest kamienny głaz z mościeżną tablicą „Stacja XII Drogi Światła” (to nabożeństwo, ustanowione przez Jana Pawła II w czasie Wielkanocy wzorowane na Drodze Krzyżowej, którego stacje opisują wydarzenia od Zmartwychwstania do Zesłania Ducha Świętego). Jest to jedna ze stacji Drogi Światła prowadzącej z osiedla Złota Huta na Halę Lipowską.

nego z Trzema Kopcami i Palenicą oraz szczytami Rysianki. Rozpoczyna się najbardziej atrakcyjna część wycieczki z pięknymi widokami na Beskidy, Tatry, Magurę Orawską i Małą Fatrę.

Przełęcz Pawlusia

🕒 **3 godz. 20 min** To obniżenie pomiędzy Romanką a Rysianką. Na przełęczy graniczą ze sobą Hala Łyśniowska oraz Hala Pawlusia na północnych stokach Rysianki.

✚ Do żółtego szlaku dołącza z północy czerwony; do schroniska Rysianka mają wspólny przebieg. Rozpoczynamy ostatnie krótkie i dostyc łagodne podejście przez halę pokrytą gęstymi krzewami jagód.

Hala Rysianka

🕒 **3 godz. 50 min** Obszerna łąka wysokogórska rozciąga się pod szczytem **Rysianki** (1322 m n.p.m.); ścieżką bez szlaku można podejść na sam wierzchołek. W górnej części hali, na wysokości 1254 m n.p.m., znajduje się **schronisko Rysianka** (tel.: +48 33 861 23 49, www.rysianka.com.pl) zbudowane w 1937 r. i rozbudowane w czasie II wojny światowej oraz pod koniec lat 50. XX w. Schronisko

zaprasza strudzonych wędrowców na dobrą domową kuchnię. Jest tu nawet **sauna**, a na polanie obok **stok narciarski** z wyciągiem. Po sąsiedztwie, w odległości 15 min marszu, znajduje się kolejne schronisko: **Na Hali Lipowskiej** (tel.: +48 602 605 969, <http://lipowska.com.pl>), wybudowane w 1931 r. przez niemiecką organizację turystyczną Beskidenerverein. Zaniedbany w czasie wojny budynek został odremontowany w 1946 r. przez Polskie Towarzystwo Tatrzańskie.

► Masywy Kotarnicy, Romanki i Rysianki — widok z Pilska

Z Hali Rysianki w pogodny dzień rozpoczęcia się zaliczana do najpiękniejszych panorama Beskidów, Tatr i Magury Orawskiej.

✚ Po odpoczynku w schronisku rozpoczynamy ostatni, dość monotony, ponaddwugodzinny etap wycieczki. Z węzła szlaków pod schroniskiem do doliny Sopotni sprowadzi nas niebieski szlak. Początkowo schodzimy przez Hałę Rysiankę z widokiem na fragment trasy, którą przeszliśmy już

z Romanki. Ostrzejsze zejście zaczyna się w lesie, ale po kilkunastu minutach skręcamy na łagodnie opadającą ścieżkę prowadzącą w poprzek stoku. Wąski płaj sprowadza nas brzegiem doliny Sopotni do drogi leśnej nad potokiem. Od zejścia do doliny potoku przez 5,5 km prowadzi asfaltowa droga, początkowo ze znakami szlaku do Sopotni Wielkiej Kolonii, a później 2,5 km już bez szlaku do parkingu nad wodospadem, gdzie zaczęliśmy i gdzie kończymy wycieczkę.

Na Smerek

↔ 11,6 km typ: →

Wetlina • Przełęcz Orłowicza •
Smerek (szczyt) • Smerek (wieś)

654 m

4 godz.

średnia

s. 296

Piękna wycieczka, choć trochę męcząca, szczególnie na etapie stromego półtoragodzinnego podejścia na grzbiet połoniny, odwiedzająca się wspinała panoramą Bieszczad. Na trasie jest sporo miejsc, w których możemy wypocząć i schronić się w czasie deszczu. Można zabrać ze sobą dzieci powyżej 7. roku życia, ale dobrze, jeśli

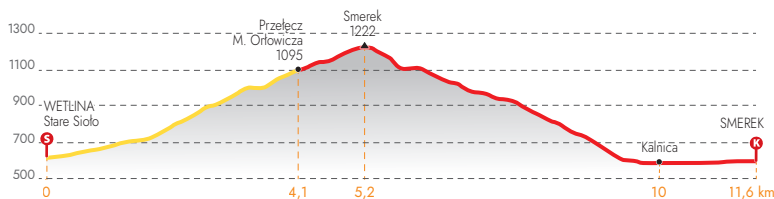
wcześniej już uczestniczyły w dłuższych wycieczkach górskich. Należy mieć ze sobą prowiant i napoje.

DOJAZD Miejsca początku i końca wycieczki są oddalone od siebie o 4,5 km, a dystans ten trzeba pokonać główną drogą. Lokalna komunikacja PKS Jarosław (www.pks-jaroslaw.pl) oraz Bak-Bus zapewniają dość częste kursy na tej trasie. Autobusami tych przewoźników dojedziemy tutaj również z innych miejscowości, np. z Kalnicy, Cisnej, Baligrodu. Jeśli przyjedziemy samochodem i zostawimy go na parkingu w Smereku lub w Wetlinie, też będziemy zmuszeni skorzystać ze środków komunikacji zbiorowej.

Wetlina

▲ 623 m n.p.m.

START Zob. s. 295. Stare Sioło to centrum wsi, gdzie w ciągu ostatnich 30 lat przybyło

wiele nowych domów – większość z nich to kwatery i pensjonaty.

✚ Żółty szlak z głównej drogi skręca na stok pomiędzy zabudowę. Początkowo asfaltem, a później już polną drogą pokonujemy łagodnie pośród łąk stoki ponad Wetliną. Otwiera się widok na Roha, najdalej na zachód wysuniętą kulminację Połoniny Wetlińskiej, i grzbiet łączący go ze Smerekiem. Po wejściu do lasu rozpoczyna się mozolna wspinaczka po stromym stoku. Szlak meandruje pośród buków, od czasu do czasu prowadząc łagodniejszym podejściem. Kilka minut przed osiągnięciem grzbietu ponad linią karłowatego lasu ścieżka się wypłaszcza. Rozpoczyna się najbardziej atrakcyjna i widokowa część wycieczki.

► Przełęcz im. Mieczysława Orłowicza

Przełęcz im. Mieczysława Orłowicza ▲ 1095 m n.p.m.

🕒 **1 godz. 50 min** Obniżenie w rozległym spłaszczonym grzbiecie rozciąga się pomiędzy Szarym Berdem a Smerekiem. To turystyczne skrzyżowanie, gdzie spotykają się szlaki prowadzące wzdłuż i w poprzek Połoniny Wetlińskiej. Okolice przełęczy leżą na obszarze jednej z najniższej położonych bieszczadzkich połonin, które tutaj występują już na wysokości 1050 m n.p.m.

✚ Na tym ważnym węźle turystycznym wchodzimy na biegnący grzbietem czerwony Główny Szlak Beskidzki. Powyżej przełęczy otwiera się szeroka panorama na

niedalekie kulminacje Połoniny Wetlińskiej: Hnatowe Berdo, Osadzki Wierch i Roha. Na południu za dolinę Wetliny prezentuje się doskonale cały masyw Pasma Granicznego z poprzeczanymi dolinami potoków grzbietami bocznymi. Na północy prezentują się boczne grzbiety Połoniny Wetlińskiej odchodzące ku dolinie Sanu oraz rozciągnięte ze wschodu na zachód pasmo Otrytu.

Smerek

▲ 1222 m n.p.m.

🕒 **2 godz. 20 min** To charakterystyczny szczyt i najdalej na zachód wysunięta połonina Bieszczad. Ma dwa wierzchołki – południowy i północny – rozdzielone płytką przełęczką. Szlak poprowadzony jest południowym, niższym i mniej skalistym wierzchołkiem. Znajduje się tu **stalowy krzyż**, który upamiętnia ofiarę pioruna. Góra jest jednym

z najpiękniejszych punktów widokowych na zachodnią część polskich Bieszczad. Oprócz Połoniny Wetlińskiej, która prezentuje się w całej okazałości, i Pasma Granicznego widać doskonale Pasma Jasła, Pasma Łopienika i Durnej z wyodrębnionym gniazdem samotnej Krzemiennej (937 m n.p.m.), a także bardziej odległy Wysoki Dział.

✚ Zejście czerwonego szlaku z kopuły szczytu przebiega najpierw stromą ścieżką, a następnie jeszcze wśród łąk łagodnieje. Po wejściu do lasu przeplatają się ze sobą strome i łagodniejsze odcinki. Schodzimy po szerokich górskich progach utworzonych wzdłuż zachodniego grzbietu masywu. Szlak wyprowadza z lasu dopiero nad brzegami rzeki Wetliny w Kalnicy. Po pokonaniu mostu dochodzimy do obwodnicy bieszczadzkiej i idziemy 1,5 km jej poboczem do centrum wsi Smerek (602 m n.p.m.), gdzie kończy się wycieczka.

▶ Smerek

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

-
1. ZAREJESTRUJ SIĘ
  2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
  3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

GÓRY POLSKI

Góry zajmują zaledwie 3,3% ogólnej powierzchni Polski, ale to tutaj przyjeżdża najwięcej turystów. Sezon w górach trwa bowiem cały rok! Zdobywanie szczytów bywa mozolne i wyczerpujące, jednak każdy trud wynagrodzą niesamowite widoki oraz smak kwaśnicy czy naleśników zjedzonych w schronisku na szlaku.

Z tym przewodnikiem poznasz najpiękniejsze szlaki polskich gór!

Karpacz, Kudowa, Szczawnica, Krynica, Zakopane, a może malownicze Karkonosze lub dzikie Bieszczady? Bez względu na to, gdzie w górach chcesz spędzić czas, ten przewodnik będzie wiernym towarzyszem Twoich wypraw ku szczytom. Znajdziesz w nim 60 wycieczek znakowanymi szlakami po Sudetach i Karpatach. To propozycje zarówno dla początkujących, jak i doświadczonych miłośników górskiego trekingu, a zwłaszcza dla tych, którym brakuje czasu na planowanie tras. Wystarczy tylko otworzyć przewodnik i... ruszać w góry!

60 PROPOZYCJI
WYCIECZEK

PROFILE
WYSOKOŚCIOWE

CIEKAWOSTKI
I LEGENDY

MIEJSCE
NA PIECZĄTKI

 Bezdroża

ebook dostępny na:
ebookpoint

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane
• <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Hellon SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ISBN 978-83-283-6973-3

cenę: 49,00 zł